บทสรุปผู้บริหาร

1. แนะนำหน่วยงานในภาพรวม

จังหวัดสระแก้ว เป็นจังหวัดเล็กๆ ตั้งอยู่ภาคตะวันออกของประเทศไทย อยู่ห่างจากกรุงเทพ 237 กิโลเมตร เป็นแหล่งปลูกพืชพลังงาน ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง และพืชผลทางการเกษตรจำนวนมาก จังหวัดสระแก้วมีเนื้อที่ประมาณ 7,195.436 ตารางกิโลเมตร แบ่งพื้นที่การปกครองเป็น 9 อำเภอ ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่มีความได้เปรียบ เพราะตั้งอยู่ใกล้ท่าเรือแหลมฉบังและกรุงเทพฯ มีจุดผ่านแดนถาวรบ้านคลองลึก ซึ่งถือเป็นประตูการค้าที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา และตลาดโรงเกลือ ซึ่งเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้ามือสองที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาค นอกจากนี้ จังหวัดสระแก้วยังตั้งอยู่ในระเบียงเศรษฐกิจตอนใต้ที่เชื่อมโยงกรุงเทพฯ-สระแก้ว-พนมเปญ-โฮจีมินห์ซิตี้-วังเตา สามารถขนส่งสินค้าไปยังท่าเรือหรือขนส่งสินค้าเข้าไปยังกรุงพนมเปญและเวียดนามตอนใต้ได้อย่างสะดวก โดยมีพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชา เป็นระยะทางประมาณ 165 กิโลเมตร มีจุดผ่านแดนที่สำคัญ 4 จุด ประกอบด้วย จุดผ่านแดนถาวร 2 แห่ง และจุดผ่อนปรนการค้า 2 แห่ง มีชายแดนติดกับจังหวัดบันเตียเมียนเจย ของประเทศกัมพูชา ซึ่งรัฐบาลกัมพูชาได้มีการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษขึ้นมา 2 แห่ง คือ เขตเศรษฐกิจพิเศษปอยเปต-โอเนียง และเขตเศรษฐกิจพิเศษ Sanco-Poipet

นอกจากนี้จังหวัดสระแก้วยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยจะเห็นได้จากกลุ่มปราสาทโบราณที่มีมากมายอยู่ทั่วจังหวัด เช่น ปราสาทสด๊กก๊อกธม ปราสาทเขาน้อย เขารัง และช่องสระแจง บอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ความรุ่งเรืองของแผ่นดินในอดีตให้แก่คนรุ่นหลัง และยังมีทรัพยากรธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ เช่น อุทยานแห่งชาติปางสีดา และอุทยานแห่งชาติตาพระยา สำหรับในส่วนของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วถือเป็นจังหวัดต้นแบบที่มีผลการดำเนินงานโดดเด่นที่สุด (Quick win) โดยได้ดำเนินการในพื้นที่ 4 ตำบล ของ 2 อำเภอ ได้แก่ ตำบลผักขะ อำเภอวัฒนานคร ตำบลบ้านด่าน, ตำบลป่าไร่ และตำบลท่าข้าม อำเภออรัญประเทศ รวมพื้นที่ 207,500 ไร่ หรือคิดเป็น 332 ตร.กม.

วิสัยทัศน์ “เมืองชายแดนแห่งความสุข ถิ่นเกษตรปลอดภัย แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอารยธรรมโบราณ เขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้วมั่นคง”

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 5 ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้และสภาพแวดล้อมของประชาชนให้สามารถปรับตัว ประกอบอาชีพและมีสภาพแวดล้อมและคุณภาพชีวิตที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ปรับปรุงปัจจัยและกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยให้ได้คุณภาพมาตรฐานสากล

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยว ให้มีความปลอดภัย และปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกเสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและเชื่อมโยงอารยธรรมโบราณ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มประสิทธิภาพระบบโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาเศรษฐกิจ การบริหารจัดการด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดน

2. การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐสู่ระบบราชการ 4.0 ที่หน่วยงานเห็นว่ามีความโดดเด่น

มิติที่ 1 ระบบราชการที่เปิดกว้างและเชื่อมโยงกัน

จังหวัดสระแก้วได้นำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนา โดยเน้นระบบการทำงานแบบบูรณาการทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สื่อมวลชน และภาคประชาสังคม โดยตรวจสอบความซ้ำซ้อนและปรับภารกิจและพันธกิจของหน่วยงานภาครัฐให้สอดคล้องกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติในเชิงบูรณาการ มีการถ่ายโอนภารกิจให้ภาคส่วนอื่นรับไปดำเนินงาน เปิดโอกาสให้ทุกๆ ภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม มีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการ/หน่วยงาน ได้มีโอกาสพบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและหารือข้อราชการอย่างสม่ำเสมอ เน้นการให้บริการแบบบูรณาการและเบ็ดเสร็จ มีศูนย์บริการแบบ One stop service เช่น ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จด้านการลงทุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว (OSS) ศูนย์เบ็ดเสร็จด้านแรงงาน สาธารณสุขรองรับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว และศูนย์แรกรับเข้าทำงานและสิ้นสุดการจ้างจังหวัดสระแก้ว เป็นต้น มีการเชื่อมโยงการทำงานอย่างเป็นเอกภาพ (Open & Connected Government) ตั้งแต่การรับนโยบายจากส่วนกลาง การริเริ่มนโยบายของจังหวัดให้สอดรับกับนโยบายดังกล่าวเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานในส่วนภูมิภาค และถ่ายทอดลงไปยังส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกัน รวมถึงมีการจัดความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างให้สอดรับกับการทำงานแนวระนาบ เช่น การดำเนินงานในลักษณะของคณะทำงาน คณะกรรมการ หรือชุดเฉพาะกิจ เช่น ชุดปฏิบัติการพิเศษ หน่วยเคลื่อนที่เร็ว เช่น มีการแต่งตั้งชุดปฏิบัติการพิเศษฝ่ายปกครองจังหวัดสระแก้ว (สระแก้วพิทักษ์-ราษฎร์) เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย อีกทั้งส่วนราชการของจังหวัดสระแก้วมีนโยบายมุ่งเน้นการทำงานอย่างเปิดเผย โปร่งใส บุคคลภายนอกเข้าถึงข้อมูลได้ตรวจสอบได้ ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีการแบ่งปันข้อมูลระหว่างกัน โดยบนเว็บไซต์จังหวัดสระแก้วจะเป็นแหล่งรวมข้อมูลทั่วไปของทั่วทั้งจังหวัด มีข้อมูลให้ส่วนราชการ และประชาชนสามารถทราบและนำข้อมูลไปใช้ มีการเปิดกว้างให้ภาคส่วนอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วม และรับโอนภารกิจไปดำเนินการแทนได้

มิติที่ 2 ระบบราชการที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง

จังหวัดสระแก้วเป็นส่วนราชการที่ทำงานเชิงรุก มองไปข้างหน้าโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก เน้นการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส และแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนแบบเชิงรุก เช่น การจัดกิจกรรม **“หน่วยบำบัดทุกข์ บำรุงสุข สร้างรอยยิ้มให้แก่ประชาชน”** ตามโครงการสระแก้วผูกใจประสานให้บริการประชาชน เพื่อให้ส่วนราชการ/หน่วยงานได้สัมผัสและเข้าใจถึงวิถีชีวิตของชาวบ้าน โดยได้นำงานหรือบริการต่างๆ ไปให้บริการแก่ประชาชนในแต่ละพื้นที่หมุนเวียนกันไป รวมทั้งปรับรูปแบบและวิธีการดำเนินการของภาครัฐให้มีลักษณะที่เบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ มีความร่วมมือกับภาคีอื่นๆ มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลภาครัฐ สร้างการมีส่วนร่วมในการบริหาร (Participation and engagement) เพราะเมื่อประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานของภาครัฐโดยใช้ข้อมูลได้ ก็จะช่วยให้เกิดการสะท้อนความคิดเห็นกลับไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการบริการสาธารณะที่ตอบโจทย์ความต้องการประชาชน เพื่อให้สามารถใช้บริการภาครัฐได้ตลอดเวลา ผ่านหลากหลายช่องทาง เช่น ติดต่อด้วยตนเอง สายด่วน mobile Application เว็บไซต์ เป็นต้น

มิติที่ 3 ระบบราชการที่มีขีดสมรรถนะสูงและทันสมัย

จังหวัดสระแก้วเป็นส่วนราชการที่ทำงานเชิงรุก มีแผนเตรียมการไว้ล่วงหน้าสำหรับสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยมีการวิเคราะห์ความเสี่ยง เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างทันเวลา มีความคล่องตัว ไม่ยึดติดกับโครงสร้างองค์กรและระบบราชการแบบเดิม ทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใส และยืดหยุ่น มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อความสะดวก รวดเร็ว ลดขั้นตอนในการทำงาน นำกรณีศึกษามาประยุกต์องค์ความรู้มาปรับใช้ในการเปลี่ยนแปลงยุคดิจิทัล พัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและไม่สามารถคาดเดาได้ มีการเชิญชวนส่วนราชการประเมินสถานะหน่วยงานเพื่อการปรับปรุงองค์การอย่างเป็นระบบ และส่งเสริมให้ส่วนราชการและบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบแนวคิด รูปแบบวิธีการทำงาน พัฒนาความรู้ที่ทันสมัย เทคโนโลยีสมัยใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้ส่วนราชการได้ประชุมร่วมกันได้แสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความรู้และให้ข้าราชการมีความผูกพันต่อการปฏิบัติราชการ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทของตน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การสานพลังของทุกภาคส่วน โดยอาศัยความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดสระแก้วไปสู่การบริหารกิจการบ้านเมืองในรูปแบบประชารัฐ เน้นการทำงานเป็นทีม ภายใต้กรอบแนวคิดและค่านิยมสร้างสรรค์ของจังหวัดสระแก้วที่ว่า **“ยึดมั่นความดี มีศีลธรรม ทำงานเป็นทีม สู่ความสำเร็จ”** และมีการ**ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen-Centric Government)** โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสำรวจความต้องการและปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาในรูปแบบต่างๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ

2. การสร้างนวัตกรรม และคิดค้นวิธีการในการศึกษาเรื่องใหม่ๆ ในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน หรือแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของประชาชน เช่น การผลักดันให้เกษตรกรเป็น smart farmer โดยสนับสนุนและส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้บริหารจัดการ เพิ่มผลผลิตและช่วยลดต้นทุน การผลักดันให้เกิดนวัตกรรมทางความคิดด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน เป็นต้น

3. การปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลมีเข้ามามีบทบาทสำคัญมากในชีวิตเริ่มตั้งแต่การปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการทำงานใหม่ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้รับบริการ นั่นคือประชาชนให้มากยิ่งขึ้น โดยยึดจุดมุ่งหมายคือการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน เพื่อให้ระบบราชการจังหวัดสระแก้วเป็นที่พึ่งและไว้วางใจได้ เช่น ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดสระแก้ว การให้บริการประชาชนเพื่อลดขั้นตอนในการเข้ารับบริการจากหน่วยงานภาครัฐด้วย Application บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบการจองห้องประชุมออนไลน์ การให้บริการอินเตอร์เน็ตไร้สาย (Wi-fi) บริเวณศูนย์ราชการจังหวัดสระแก้ว การลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้านการเงิน โดยการใช้ธุรกรรมผ่านระบบเน็ตแบงค์กิ้ง เพื่อรองรับการเป็นสังคมไร้เงินสด การให้ข้าราชการประชุมผ่านระบบ VDO Conference เป็นต้น
